

מסורת הש"ס

יְצִיאֹת הַשָּׁבָת. הולאות שמרשות לרשות האמורות לשבת (ובגמ' מפרש בדכנסות נמי קא קרי יציאות הוליל ומוציא מרשות לרשות: שם שטן ארבע צפנים. לזאתן העומדים בפנים שמים מן המורה הולא והכנסה דבע"ה וצ"י הורה ולתמונ' (א: ב) צפיה נפלא לן

מוסף רש"י

שמים שדך ארבע כסמים
 דמים לזכר תכנסה דמים
 ויחזקה דמגל ארבע ודמים
 לעזר כסם עוקר חיה חיה
 דמים (ויקרא) ד' עשאות
 תשעה חל טלה ודמיות
 שבעות שמים
 בעצמה טעם שמים השמים
 ביראה כל קרן עולה ויריד
 דמים שמים חזיר חזיר
 דמים לרעה ול ארבע
 ודמים תכנסה (שם) (ה)
 וזל לטעם כל איזל לטעם
 שבעות חל טלה ודמים
 דן דרס חל דן וזל לטעם
 ולרעה ול ארבע ודמים
 חזיר חזיר ודמים חזיר
 דן דרס חל דן וזל לטעם
 חל דרס חל דרס חזיר
 חל דרס חל דרס חזיר
 חל דרס חל דרס חזיר

רבינו חננאל

יצאות השבת שתיים שהן
ארבע במסגרת כ"ו. גם תנן
הם בתחילת שבתות,
שבתות שתיים שהן ארבע.

(ב) השבת שמים שהן ארבע כפנים
 שהן ארבע כחוצ' כצד העני עומד כחוצ'
 הבית כפנים *פשט העני את ידו
 ונתן לתוך ידו של בעל הבית או
 מתוכו והוציא העני חייב ובעל
 פטור: פשט בעל הבית את ידו לחוצ'
 לתוך ידו של עני או שנמל מתוכו ו
 בעל הבית חייב והעני פטור: פשט
 את ידו לפנים ונמל בעל הבית מתוכו
 שנתן לחוכה והוציא שניהם פטורין (ג)
 בעל הבית את ידו לחוצ' ונמל העני מ
 או שנתן לחוכה והכניס שניהם פ
 זמ' (ד) תנן התם שבועות שמים שהן
 דיעו

בפנים: **פסח שמיני את כר'.** דעבד ליה עקירה וטול צדי"ח מחבורה והנחה בפנים ועבד ליה בעל הבית הנחה: או **שקן לתוכה.** דעבד ליה בעל הבית עקירה והוציא העני והניח: **שנים עטורים.** שלא עשה האחד מלאכה שלמים אצל אחרין לעשות כן להתחלה שמה יצוא לן אחד ואחד לעשות מלאכה שלמים בחדת הרי שמים מדברים אחת לעלמי בתוך ואחת לצדי"ח בפנים. וא"ח שנים הן לכל אחד ואחד עקירה לעלמי ועקירה לצדי"ח הנחה לעני והנחה לצדי"ח לקמן פריך לן ומגבי דלא **חשיב** אלא עקירות שמים הן תחלה מהמלאכה ואיכא למימר שמה יגמוריה שמים **הן פסח.** בתקופת צמימות: **שמיטות שנים.** שמיטות שאל צדי"ח להרע או להטיב שמים הן להתחייב עליהן קרבן עולה ויורד האמור בפרש"י (ויקרא) ה' נדבק מימך מהרע או להטיב דמשמע להבא חסר לן או להטוב: **שמן ארבע.** הן לציטות עוד שמים מצינו הכתוב לכל אשר יצא האדם [מן] לריות לשעבר כאלוהי לן אלא כאלוהי ואכל:

לרבינו אלחנן נקדמאר בגמרא דיקא נמי דקמי יציאת וקמפרס
לרבינו לר"י אמאי זכרן נתינת תורה דעני ודבעה"ז וכן זכרם שבעות
שמים מה לי עמי זה עשר ומה לי אלא לזכרן לאשמעני שמים
ומה"ר לר"י ולא הוה גמרינן הולאה דעני מבפנה"ז ולא בעה"ז
לקמן דף ע"ט וסע' מוסבלא העם מביאי' ובספיק' דעירובין (דף ע"ד) נפ
פירשמי ויהיינו מוסבלא דמלכא געוזה היא אילעית מרדכי'ו חד
במשכן אלא אבות בלדד ובחולדות דהולאה צ"י אילעית במשכן דמק
פספור היו שחיהו בדיוטא אחת הורק פסור והמושט חייב שכן
בה"ר' מנחם ודחיק לאשמינו במשכן עד דמסיק כל ד"א זכר"ר
אלא"ה מ' חקר אחת וגבי הכנסה נמי אמרינן דכ"ז במה טומני' ונקמ
ה"ר א"י (א"י) דיון הכנסה הויה במשכן מ' זכר' ון לקמן בדורס
בה"ר' משמע דלא הוה משמח לה במשכן הוה נוחא ליה אע"י דה"ר
העלו קרשים כ"י היינו הכנסה דעני דמסתמא בקרקע היו עומדים
לנמיאר הכנסה הויה במשכן וז"ל דמנא ליה אידי דעני למימי' הס
דהיא אילעית למימי' שמים במשכן שמים דקמי' ביראש ביראש
הולאה במשכן היינו מחייב צ"ל מלכות דקומות למלכא גמורה
המשכן הוה דרשני למילתא אחריי: **שבעות** שהם שנה אר
בקרא להרע ולו להטיב דהיינו להבא שכן ד' אכלמי ולא אכלמי
לכרי' ישמעאל ולא הוה זכרן לאוקומי כחרי' תנאי' משום דמתי' דלא
קמי' שמים שכן שמויה (ואוכל ולא אורל) אכלמי ולא אכלמי אורוק
ששמי' שונה אלא דבר ויחליפו ור' יתחק חיקר דלא נקט אלא אכלמי
אורוק דמורה ר"י לא חס למימי' ואי' וגי' שבת אחרי קמי' ש
היחד דרך רה"ר דסיב' דכמאר לקמן (דף ע"ג) חורק מרשות היסוד
להולאה שוה מרעה' לרבי' לפחותי מושט ומעני' שוה מרעה' לרבי'

בגון לא יאח החיים במחטו סמוך
לחשיכה אין שורין דיו וסמנין ואין זולין
בשר ואח"כ במה מדליקין וזכרה ובמה
טומינן עם דברים הנוהגים עם חשיכה
ואח"כ במה בזהמה ובמה אשה יואה
דברים הנוהגים בשבת עלמה ושוב אבות
מלאכות של שבת ודרך התנא לשנות
כסדר זה כמו שמצינו בפסחים דמחמיל
בזיל י"ד ושוב ב"ד ושוב בשמיטת
פסחים שהוא בין הערבים ואח"כ
שנה מאכילת פסחים שהוא בזילת וכן
ביומא דמחמיל דו' ימי קוד' יה"כ ואח"כ
ביומא דאח"כ כל ימי ואח"כ הולכה הולכה
חנינא ליה לאקדומי משום דמחשבה
זו שמעין כמה דברים הולאה והכנסה
דעני ועשר ודעני עקירה והנחה
וסעם שעשאו פטורין ודו' של אדם
חשונה בן ד' על ד' וידו של אדם אינה
לא כרה"י ולא כרה"ז ור"מ מפרש
דכח הכוה רגיל הש"ס לשעט מחילה
ובן במס' ב"ק דף (ג.) השור והבזר
המנעה והאבנער ולא ינקט כסדר
הפרשה וכן מפרש רב האי גני ד' ר"מ
לחודות בפרק הראוה (בבבס דף עז)
ללא חנו שש"ס כסדר המנעה ועוד

מפרש ר"מ דפחה ביציאות משום דנשי למימר לא יאז החיטש במחשו
אכ"ג דלא שנה המלך משום אין טמון לים לטובם ולא המצטר
משום בזה עוממן הולאז הורק' לשנת טפי מוסי' דמלאכה גרועה
אזא כמו שאפרש: **יציאות**. הוצאות הולאז ליה למתני' אלא
נקט יציאות לישא דקרא אל יאז איש ממקומו (שמות טז) ודרשין
מינה (עירובין דף יז:) הולאז אל יאז עם הכלי לנקט המת:
ותיהם שהן ארבע בפינים: כ' גרלה כמו שמפרש רש"י לפני
דמבנים היינו לבער"ב העומד בפנים ובחור היינו לפני
העומד בחור שמים הולאז והבטות דחיוץ שכן ד' הולאז והבטות
דפטור ובשנועות (פ) פרש"י בפנים היינו הכנסות פנים שנים דחיוץ
דעמי ודעשיר ושנים דפטור ובחור היינו המאמץ שפי' שפירש
דמדיקס מילי דעמי וימילי דעשיר לחוד משמע כפי שפירש
וגמ' דאזאז אל היה לו לגרש הולאז והבטות יחד ומיחי שמעל פיה
דערך להאריך אס היה לא לפרש הולאז לבד (ו) והבטות' לבד) מ"מ אין גרלה
קום לאלתר ולא דייק מדקמני בפנים: **פשוט** בעה"ב את ידו ב'ו'
מפרש במגלה (ד. ג. וס) שמים דעמי ודעכל הכית מה שיה' לקרבו
הולאז מלאכה גרועה אלי דמה לי מולאז מרה"י לר"ד' כ' לי מולאז
עמי ומדע מדאיעטרי' מיי קרלי בחולאז דנרפאק' לן גריס הורוק
לן מקרא אחרינא דדרשין אל יאז איש ממקומו אל יוציא יוהתם
יחד ועלשיר יווקן בכל מולות דלמות מאלתם לא חישין שיהא
הורוק (ד. וס) שמי גוזזמולות וז' כנגד וז' מושעי הורוק מו וז'
העדות לויס עטרי' הורוק (ג. וס) גמי עמי הורוק ד' אמות
במא גמירי וזל וכל אלני מולדה דהולאז עינהו ולא אבות שאין אבות
הס העלו קרשים מקרקע לעגלה אף אהס אל מבטיו מרה"י
ל' לפורש דסבאר הולאז הוה לי אפוקי כה' לי עיולי דהורוק ד' אמות
לא סבאר יאז דאיעטרי' סבאר להבטות דבע"כ' סלא הולאז מבטן סבאר
הר"ד וזס תאמר כיון דליאז סבאר אמאי אייעטרי' בנמה עוממן
דו קרשים מעגלה ואהס אל מולאז כ' אכ"ג' דהולאז נפקא לן מקרא
לייזן אולא עמי מלאכה שיעולא בה היתא מבטן קול ואס אל היס מולא
פ' שלא אולא עמי מבטן כמו בחולאז והא דאשמקין קול דהס מלאכה
גריס שנועות (ד. ג. וס) מפרש שמים אולכ וזל אולכ דמביס בדיא
מדדשא והא דלא מפר' שהן ד' אורוק ולא אורוק והוה אמאי כולה
ג. וד. וס) מן בדיא שהן ד' אכלתי ולא אכלתי ואי' אמאי לא
לא אורוק ורקמי וזל ורקמי וגרלה דלכך פירש רש"י גריס שנועות
לא אכלתי משום דפלי' ר' יטעמאל והו' כרומא עמי אכל אורוק ולא
ז' שהן ד' ומו לא ליחני מו מושעי ומעביר משרות היסוד לרשות
לרשות הרבים ומרה"י לרה"י י"ל דלא קמ' אלא הכנסה ל' ודרמא
ה"י וחרקה גמי לא דמאי להולאז שזה בחולאז ציד וזה עורקה: